

Spis treści

Wykaz skrótów	11
Wstęp	13
I. System wykonawczy Unii Europejskiej na przykładzie polityki ochrony środowiska naturalnego	19
1. Otoczenie regulacyjne wspólnotowej ochrony środowiska naturalnego – kwestie definicyjne	19
2. Prawno-administracyjne uwarunkowania polityki ochrony środowiska w procesie unijnej działalności wykonawczej	22
2.1. Unijny obszar instytucjonalny <i>versus</i> unijny system wykonawczy	26
2.2. Konstrukcja wspólnotowego systemu działalności wykonawczej	28
2.3. Dylematy unijnej działalności wykonawczej	32
3. Skutki prymatu (pierwszeństwa) prawa wspólnotowego dla prawa narodowego ...	36
4. Narodowy proces wykonawczy: między potrzebą prywatyzacji a wyzwaniem europeizacji	41
5. Zasady działania prawa ochrony środowiska w Unii Europejskiej	47
5.1. Zasada wysokiego poziomu ochrony środowiska	48
5.2. Zasada zapobiegania	50
5.3. Zasada naprawiania szkody u źródła	51
5.4. Zasada odpowiedzialności sprawcy („zanieczyszczający płaci”)	52
5.5. Kłauzula przekrojowa	52
6. Wspólnotowa ochrona środowiska: między wytycznymi a wyważeniem interesów ...	53
II. Polityka ochrony środowiska naturalnego w federalnym systemie wykonawczym Niemiec	59
1. Federalna działalność wykonawcza według niemieckiej Ustawy Zasadniczej ...	60
2. Działalność wykonawcza a proces implementacji prawa wspólnotowego w Niemczech	66
3. Prawo ochrony środowiska a prawo konstytucyjne w Niemczech	72
4. Zasady niemieckiego prawa ochrony środowiska	75
4.1. Zasada zapobiegania	76
4.2. Zasada odpowiedzialności sprawcy	78
4.3. Zasada współdziałania	80
4.4. Zasada integracji	81
4.5. Zasady pozostałe	82
5. Instrumentarium prawa ochrony środowiska naturalnego w Niemczech	84
5.1. Instrumenty planowania	85
5.2. Instrumenty Oceny Oddziaływania na Środowisko	87
5.3. Instrumenty bezpośredniego sterowania/kierowania	89

8 Spis treści

5.4.	Instrumenty pośredniego sterowania/kierowania	90
5.5.	Instrumenty organizacji przedsiębiorstwa	92
5.6.	Instrumenty prywatnoprawne	93
5.7.	Sanckje karne i porządkowe	95

III. Polityka ochrony środowiska naturalnego w unitarnym systemie wykonawczym Polski

99

1.	Polska administracja publiczna: propedeutyka analizy systemowej	101
1.1.	Od wyzwania cywilizacyjnego do potrzeby modernizacji, czyli ekonomizacja procesu wykonawczego	105
2.	Problemy administracji polskiej w świetle implementacji prawa wspólnotowego do krajowego porządku prawnego	109
3.	Dylematy administracji polskiej: między implementacją a partycypacją	116
4.	Zasady polskiego prawa ochrony środowiska naturalnego	124
5.	Uwagi końcowe – proces implementacji wspólnotowego prawa ochrony środowiska w Polsce	133

Bibliografia

145

Spis unijnych aktów prawnych w zakresie ochrony środowiska naturalnego (do 31 grudnia 2008) w układzie chronologicznym

157

Spis unijnych aktów prawnych w zakresie ochrony środowiska naturalnego (do 31 grudnia 2008) w układzie tematycznym

319

Ochrona środowiska w ujęciu całościowym	319
1. Ochrona środowiska – ogólnie	319
2. Obszary chronione – oznaczenia i nazwy chronione	326
3. Ochrona wód	328
4. Ochrona powietrza i warstwy ozonowej	335
5. Ochrona przed hałasem	343
6. Odpady	344
7. Odpady radioaktywne	351

Ochrona flory	353
1. Flora	353
2. Ochrona lasów	355
3. Nawozy	357
4. Środki ochrony roślin	358
5. Rośliny uprawne	374

Ochrona fauny	375
1. Fauna	375
2. Ochrona zasobów morza	378
3. Ochrona zwierząt hodowlanych	396
4. Ochrona weterynaryjna	398
5. Pasze i dodatki paszowe dla zwierząt	404

Ochrona człowieka	415
1. Gospodarka i środowisko	415
2. Rozwój obszarów wiejskich	423
3. Ochrona środowiska w sektorze transportu	424
4. Wymogi ekologiczne dotyczące pojazdów, samochodów i maszyn	428

5. Ochrona zdrowia publicznego	433
6. Ochrona konsumentów	440
7. Żywność	441
8. Ochrona przed produktami / roślinami / organizmami genetycznie zmodyfikowanymi	447
9. Substancje niebezpieczne i chemikalia	452
10. Bhp	463
11. Wypadki, awarie i klęski żywiołowe	467
12. Nierozprzestrzenianie broni masowego rażenia	470
13. Energia atomowa	471
14. Energia ze źródeł konwencjonalnych i odnawialnych	477
15. Wspólne postanowienia dotyczące sektora energetycznego (energia atomowa oraz ze źródeł konwencjonalnych)	479
16. Ochrona środowiska poprzez efektywność energetyczną urządzeń	482
17. Podatki i opłaty związane z ochroną środowiska	483